

Laps vajab piire, miks ja milliseid !

Lapse ülesanne on eralduda oma vanematest ja saada iseseisvaks ning vanemate ülesanne on lasta lastel oma elu avastama minna.

Elus peetakse vajalikeks omadusteks, mida
kodust kaasa anda:

elus hakkamasaamine, sotsiaalsed oskused,
eneseteadlikkus, oskus teistega arvestada !

Vanemliku suunamise aluseks olgu alati
armastus.

*Piire seades anname lapsele võimaluse ennast
tundma õppida, mõista teise inimese vajadusi ja
nendega arvestada.*

Piirid on lapsele eluliselt tähtsad, kuna need annavad talle turvalisuse ja usu, et temast hoolitakse ning teda armastatakse. Samuti annavad need lapsele võimaluse tundma õppida, mida ta oskab ja mida mitte ning kui kaugele tohib minna, et vältida haiget saamist. (Thomas Gordon)

Selleks, et piiride seadmine kulgeks rahumeelselt ja efektiivselt, peab lapsevanem kõigepealt aru saama iseenda piiridest. Alles siis saab ta olla eeskujuks lapsele.

Vanemate endi enesekontrollivõime.

Suunamine vs karistamine.

Märkamine vs reageerimine.

Nõudlikkus ja toetus.

*„Me ei tunne end armastatuna,
kui meie piire ei austata või
nendest jõuga üle astutakse.“*

(Taani pereterapeut Jesper Juul)

*„Mina austan sinu vajadusi, kuid ma asutan ka enda
omi. Seepärast püüdkem alati leida lahendusi, mis
oleks mõlemale vastuvõetavad.“ (Thomas Gordon)*

Teadlikkus endast ja oma vajadustest.

Mis on minu enda tegelikud vajadused,
kus on minu piirid ?

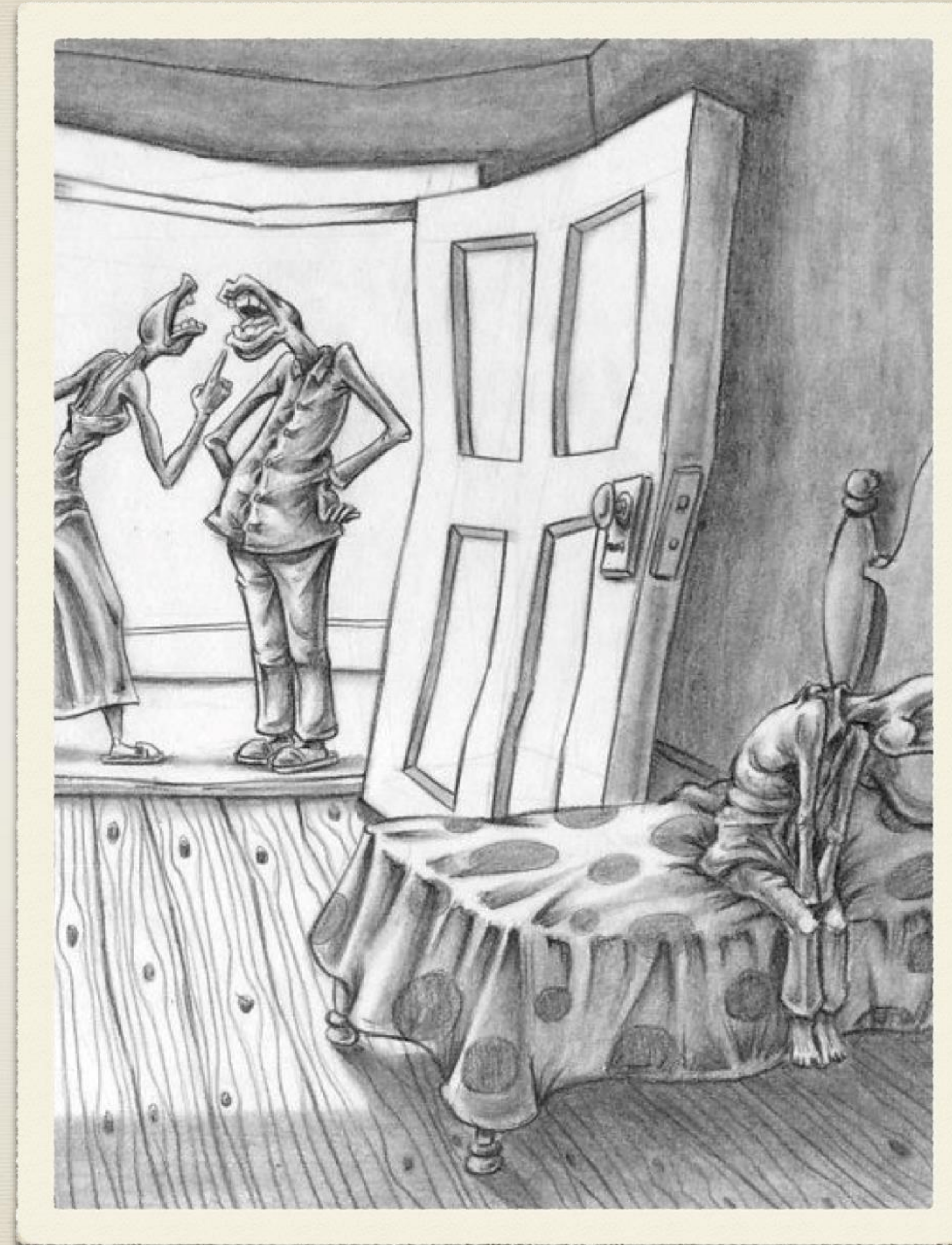
Kui lapsevanema enda klaas on pooltühi.

*Lapse käitumine on alati seotud vanema
käitumisega.*

Lapsega toimuv on meie
peegel ja meie kasvatus-
vili.

Lapsed õpivad sellest, mis
neid ümbritseb - mall e
mudelõpe.

Ekraanid !

Suhtlemine - tekib kahe subjekti vahel kommunikatsiooni ja interaktsiooni koostoimes ning liikumapanevaks jõuks on huvi. (Ülo Vooglaid).

Kohtlemine - tekib subjekti ja objekti vahel informeerimise ja manipuleerimise koostoimes ning liikumapanevaks jõuks on hirm. (Ülo Vooglaid).

Halvale käitumisele piiri panemine on vanemate jaoks üks kõige keerulisemaid , kuna seda teemat võetakse väga isiklikult.

- Püüd kasvatada oma lapsi vastupidi enda kasvatusesele.
- Püüd kanda oma lapsepõlve kombed tänapäeva ja frustratsioon sellest, et ajad on muutunud.
- Erinevused kasvatusstiilide - ja tõekspidamiste vahel.
- Teiste täiskasvanute reaktsioon sellele, kui te oma last korrale kutsute. Lapsevanema hirm teha midagi valesti ja vajadus teistele meeldida.
- Lapse isikupära. Teie isiklik suhtumine lapsesse, tema sünnijärjekorda jne
- Vanematel on oluline õppida, millal hakata lapse käest rohkem nõudma.

Lapse ebasobiva käitumise taga on alati soov
enda murest märku anda ehk mida halvemini
laps käitub seda rohkem on ta hädas.
Laps üritab vastanduva käitumise kaudu
ennast kuuldavaks teha.

Ukski laps ei ole halb, on olemas vaid
ebasobiv käitumine, mis ei ole täiskasvanule
vastuvõetav.

JONN

Kui laps jonnib või käitub vastuvõetamatult, on see tegelikult lapse sõnum tema katmata vajadusest

Jonni on emotsionaalne ülekoormus, väljendamata emotsioonide ülekuhjumine

Enamik jonne on tundepehmed, mitte halvasti käitumine (Kate Kelly)

Teismeline ei vaja enam vanemaid nii palju kui varem.

Ta väljendab oma iseseisvuse vajadust kõikvõimalikel viisidel.

Tunneb vajadust distantseeruda, kaugeneda vanematest.

Piire seades peab vanem julgema olla teismeliste silmis ka ebapopulaarne

Ära solvu, ära võta isiklikult. Ta armastab oma vanemaid endiselt!

Inimese areng on vastastikmõjude
protsess.

Kõigis täiskasvanu ja lapse suhteaktides
kannab vaid **täiskasvanu** vastutust
suhtluse kvaliteedi eest.

Piire kehtestades on väga oluline
põhjendada nende tähtsust ja vajadust.

Kas lapse emotsionaalsed vajadused on rahuldatud?

Põhivajadused:

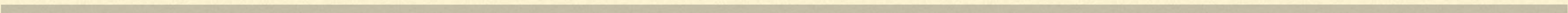
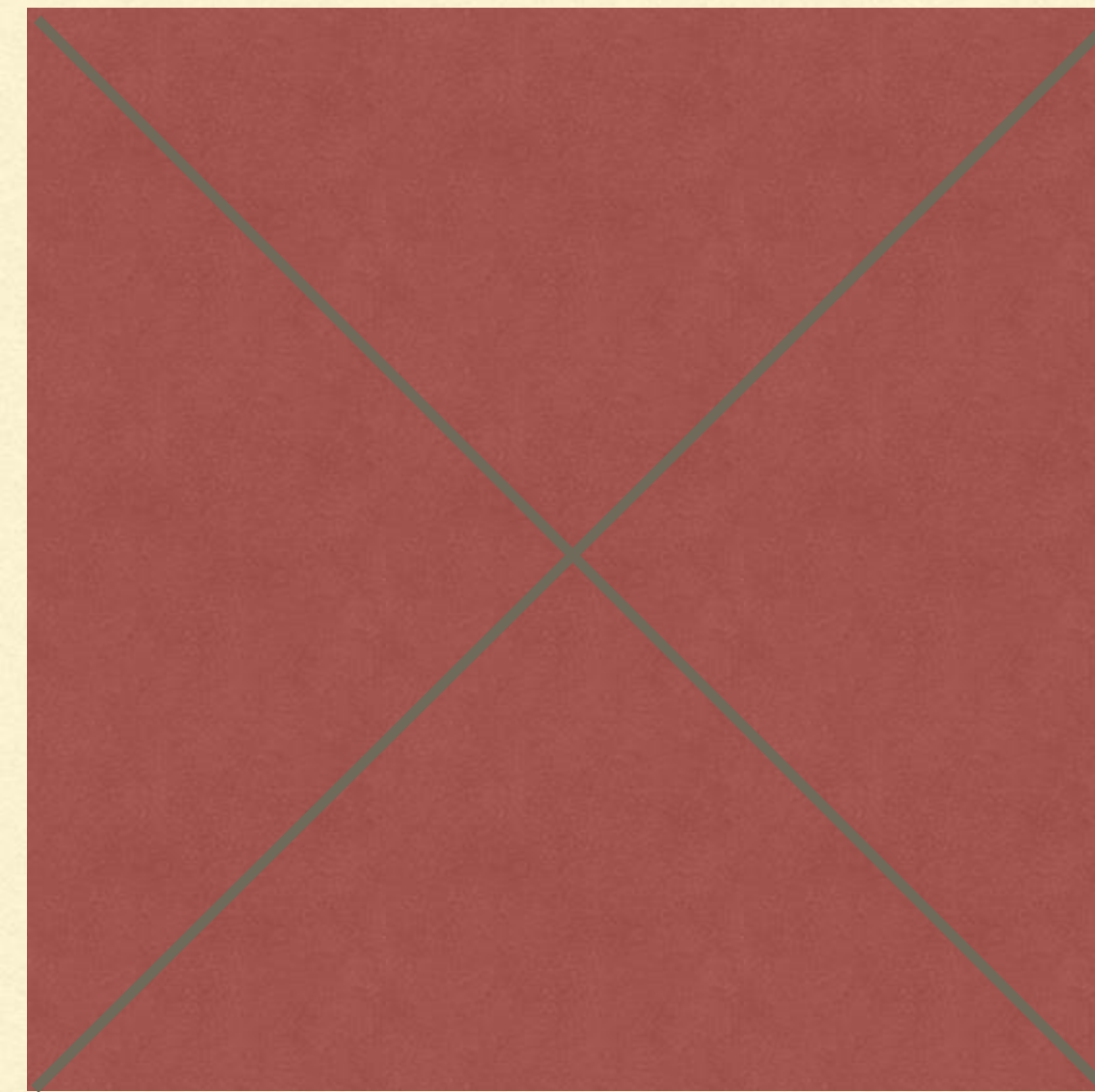
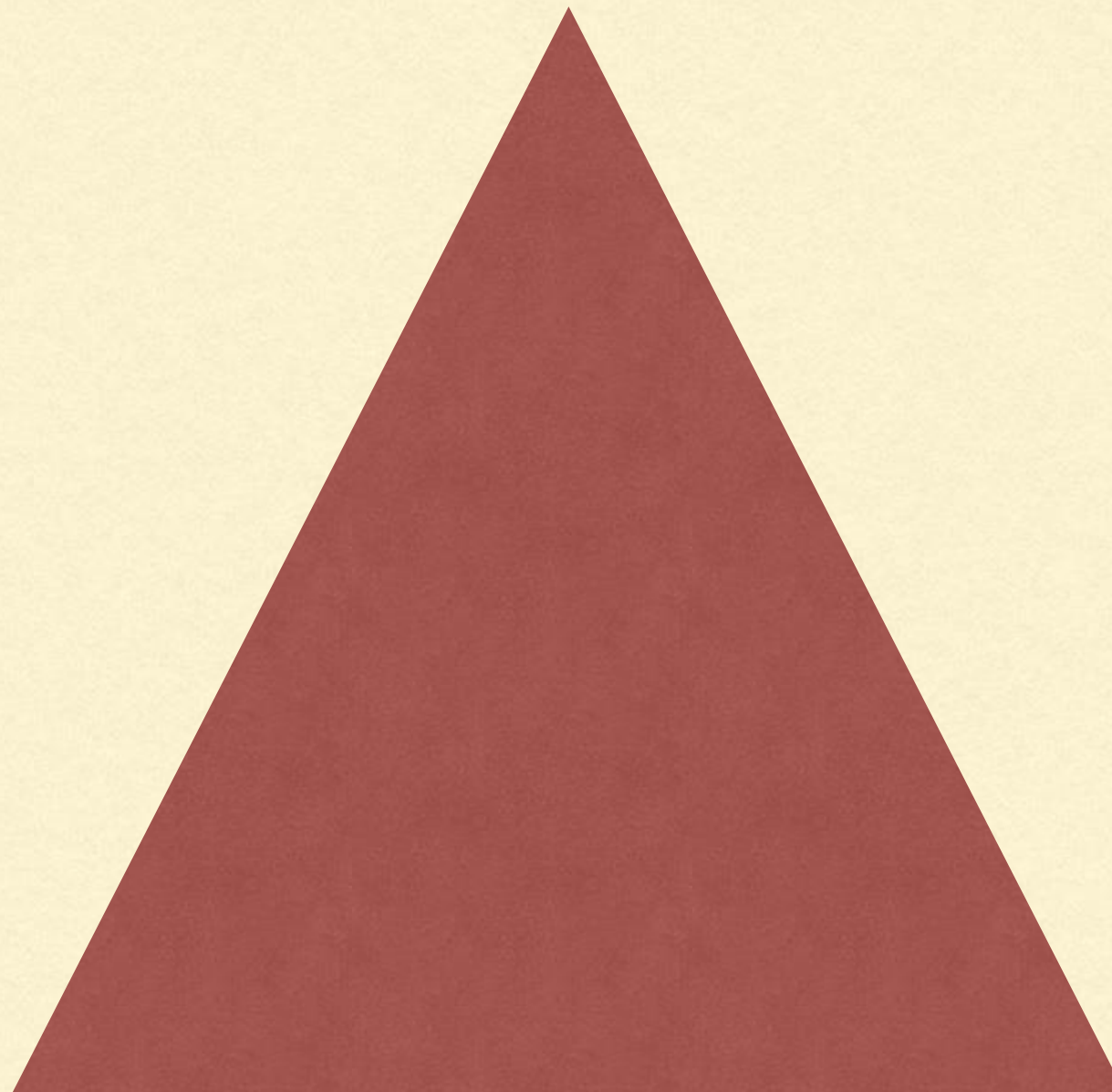
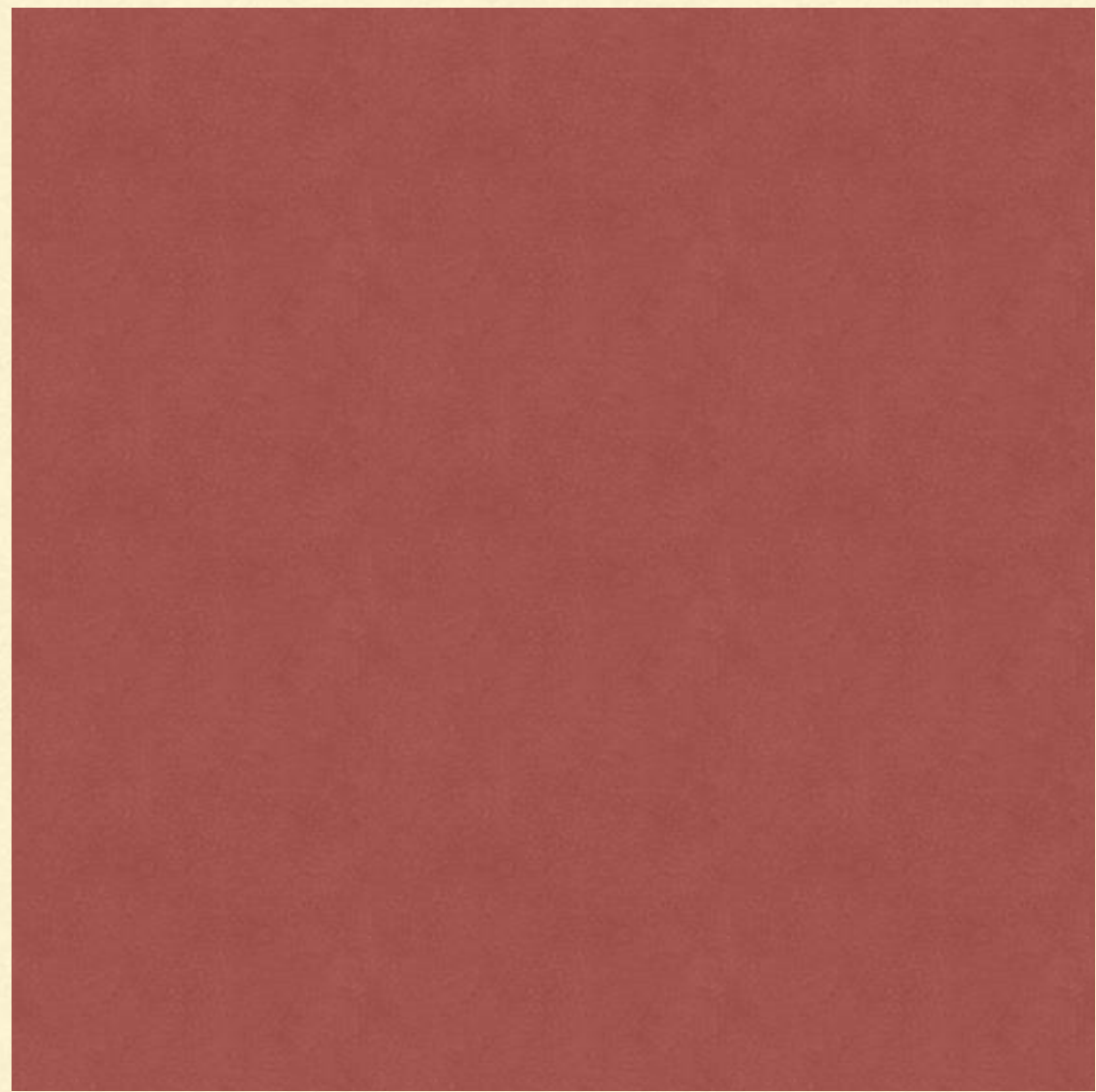
olla armastatud

olla hinnatud

olla kaitstud

tunda stabiilsust

tunda oma võimekust

Olukordade lahendamine.

Kehtestamine :

Mittesallitava käitumise kirjeldus.

Käitumise konkreetne käegakatsutav mõju mulle.

Mõjuga seostuvad tunded.

Tunnustamine.

Reeglite selgitamisel peab vanema sõnum lapsele olema selge ja arusaadav.

Järjepidavus.

Pahandust teinud lapsega tuleb rääkida

Lapsed õpivad maailma tundma katsetades.

“Halvasti käituv laps otsib sisimas sinu abi”.

Ohutsoon :

püüd last ära osta, kritsiseerimine,
karjumine, näägutamine,
häbistamine, vaid käskluste
jagamine, ähvaradamine, liigne
demokraatlikkus, virisemisele järele
andmine, liigne laste säästmine ...

Olukordade lahendamine.

Kehtestamine :

Mittesallitava käitumise kirjeldus.

Käitumise konkreetne käegakatsutav mõju mulle.

Mõjuga seostuvad tunded.

Tunnustamine.

Oma sõnade juurde kindlaks jäämine.
Natuke ruumi paindlikkusele.

Kuidas ja kui pikalt seletada?!

Keskonna muutmine. Mitte, ära mine, ära tee, ära
ole. Suunata tähelepanu mujale.

*Üks viis soovitud käitumise saavutamiseks ilma
last pidevalt keelamata on leida tema suunamiseks
alternatiive.*

- **Miks vajab laps piire?**

Piirid on kui turvavöö, mis neid kaitseb. Nad vajavad ja sisimas isegi tahavad piire - turvatunne!

- Piirid on liiga jäigad (ahelad).
- Piirid pole eakohased.

- Õpeta last arutlema. Anna võimalus läbirääkimisteks.
- Kas vanemate seatud piirid on mõistlikud ja nende osas on kokku lepitud.

- **Kuidas piire seada nii, et suhe ei kannataks?**

- * Asi ei ole piirides, vaid selles kuidas neid seatakse!
- * Lase tal kaasa rääkida, kuula tema argumente - kodureeglid; vanemate otsused.
- * Ole valmis järele andma - usaldus; paindlikkus; võimalus.
- * Mis teeb sulle vanemana muret - kuula last ja väljenda ennast.
- * Tee otsus, põhjenda seda = lapsest sirgub vastutustundlik täiskasvanu!

Piire seades anname lapsele võimaluse ennast tundma õppida, mõista teise inimese vajadusi ja nendega arvestada.

Piiride puudumine viib selleni, et lapsel ei ole võimalust õppida ennast tundma ega oma käitumist kontrollima.

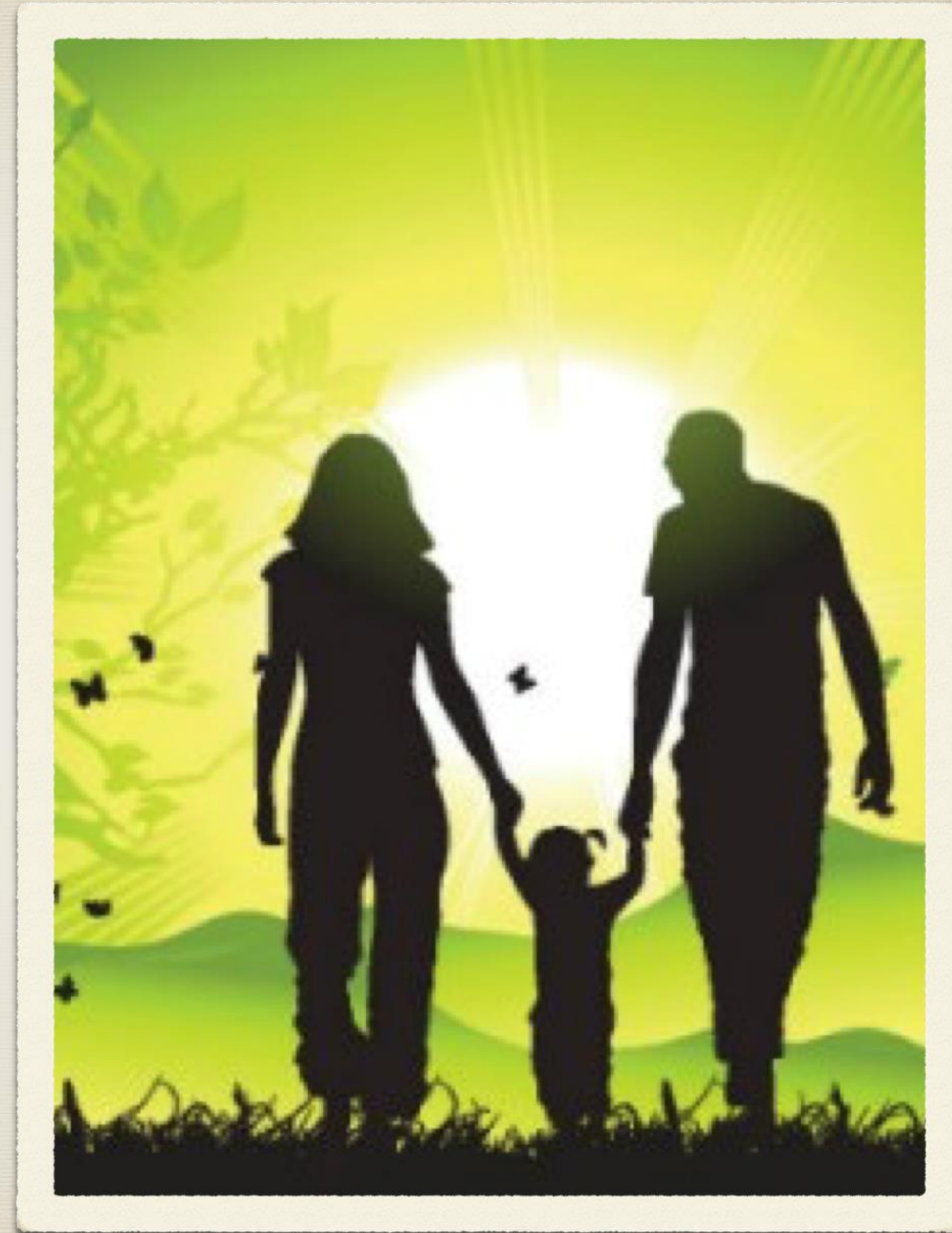
- * Aita lapsel oma tunnetest aru saada.
- * Õpeta last mõtlemata.
- * Sa ei ole kasvataja võimupositsioonilt.
- * Ära võta lapse negatiivset käitumist isiklikult.
- * Tagajärjed on osa elust.
- * Lastele meeldib kord.
- * Ole ise eeskujuks.

Kui vanemad annavad oma lastele liiga palju vabadust, edastavad nad sellega sõnumi, et ei hooli neist. Selle tulemuseks on kindlasti mässumeelsus.

Laps tunneb end korrastatud maailmas turvaliselt ja tajub selgemalt ka vanema armastust.

Kujundage
positiivseid
harjumusi.

Pererituaalid,
traditsioonid!

Piiride ületamine
on osa kasvamisest.

*Lapse kasvades piirid muutuvad ja
laienevad.*

Lubage lastel vahel
lihtsalt lapsed olla !

**Lapsevanemaks olemine
tähendab
pidevat õppimist koos
lapsega ja enda isiklikku
arengut!**